

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

2019

ISSN: 2672-7935 (online)

© *Copyright: 2023 Κυπριακή Δημοκρατία/Republic of Cyprus*

Αναδημοσίευση επιτρέπεται με την προϋπόθεση ότι θ' αναφέρεται η πηγή.

Quotations are permitted on the condition that the source is stated.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	4
1. ΓΕΝΙΚΑ.....	5
1.1 Κάλυψη	5
2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	5
2.1 Εσωτερικοί ασθενείς (Απολύσεις)	5
2.2 Εγχειρήσεις	9
2.3 Επισκέψεις εξωτερικών ασθενών	10
2.4 Νοσοκομειακές κλίνες	13
2.5 Προσωπικό	13
2.5.1 Ιατρικό προσωπικό	13
2.5.2 Νοσηλευτικό προσωπικό	13
2.6 Δαπάνες υπηρεσιών υγείας	14
2.6.1 Συνολικές και τρέχουσες δαπάνες υπηρεσιών υγείας	14
2.6.2 Συστήματα χρηματοδότησης	15
2.6.3 Λειτουργίες υγειονομικής περίθαλψης	15
2.6.4 Πάροχοι υγειονομικής περίθαλψης	15
2.7 Θάνατοι κατά αιτία θανάτου	15
3. ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ.....	16
4. ΠΗΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΓΕΙΑΣ.....	16
5. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ	18
6. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΣΥΜΒΟΛΩΝ.....	19
7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ.....	19

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η έκθεση “Στατιστικές Υγείας και Νοσοκομείων” δημοσιεύεται κάθε χρόνο από το 1980, με σκοπό να δώσει βασικές πληροφορίες αναφορικά με τις υπηρεσίες υγείας που προσφέρονται από τον δημόσιο τομέα και μια συνοπτική εικόνα του γενικού επιπέδου υγείας και νοσηρότητας στην Κύπρο.

Η έκθεση παρέχει μεταξύ άλλων στοιχεία για τους εσωτερικούς ασθενείς (νοσηλευθέντες και απολυθέντες), τις εγχειρήσεις, τις επισκέψεις των εξωτερικών ασθενών, ποσοστά καταλήψεως κλινών, πληροφορίες για το ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό, δείκτες υγείας καθώς επίσης και συγκριτικά στοιχεία με προηγούμενα χρόνια.

Λόγω έλλειψης στοιχείων για τον ιδιωτικό τομέα, η έκθεση περιορίζεται κυρίως στον δημόσιο τομέα. Τα στοιχεία που υπάρχουν διαθέσιμα για τον ιδιωτικό τομέα είναι ο αριθμός ιατρών, οδοντιάτρων, νοσηλευτών, κλινικών, κλινών, καθώς και ο αριθμός απολυθέντων ασθενών, ημέρες νοσηλείας, κλπ.

Η έκθεση ετοιμάστηκε από τις κυρίες Ε. Κυριάκου και Ν. Πέτρου υπό τη γενική επίβλεψη της κας Κ. Ονησιφόρου, Προϊσταμένης του Τομέα Δημογραφίας, Κοινωνικών Στατιστικών και Τουρισμού.

Θερμές ευχαριστίες απευθύνονται προς όλες τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας και σε όλα τα πρόσωπα που βοήθησαν στη συλλογή και αποστολή των πληροφοριών που χρειάστηκαν για την ετοιμασία της έκθεσης.

Σταύρος Καραγιώργης
Διευθυντής
Στατιστικής Υπηρεσίας

Ιανουάριος, 2023

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ 2019

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1 Κάλυψη

Μέχρι και τον Μάιο 2019, η παροχή ιατρικής φροντίδας στην Κύπρο γινόταν μέσω των υπηρεσιών υγείας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Από τον Ιούνιο 2019 άρχισε η σταδιακή εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ) σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας. Στην πλειοψηφία τους οι πληροφορίες σε αυτή την έκθεση αναφέρονται στα ιατρικά ιδρύματα του δημόσιου τομέα, τα οποία υπάγονται στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), και αυτό λόγω έλλειψης λεπτομερών στοιχείων για τον ιδιωτικό τομέα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 πριν ακόμα εφαρμοστεί το ΓεΣΥ.

Τα στοιχεία στην έκθεση αναφέρονται στις περιοχές που ελέγχει το Κράτος και αφορούν στους εσωτερικούς ασθενείς που νοσηλεύτηκαν και απολύθηκαν από τα γενικά και αγροτικά νοσοκομεία, στις εγχειρήσεις που έγιναν στους εσωτερικούς και στους εξωτερικούς ασθενείς, στις επισκέψεις των εξωτερικών ασθενών στα νοσοκομεία και κέντρα υγείας του ΟΚΥΠΥ, στα ποσοστά καταλήψεως κλινών, στοιχεία για τις παραϊατρικές υπηρεσίες, διάφορους δείκτες υγείας, στις δαπάνες για τις υπηρεσίες υγείας, στις αιτίες θανάτου και στο ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό.

Η ανάλυση των στοιχείων βάσει της διάγνωσης για το 2019 όπως και για τις προηγούμενες χρονιές βασίστηκε στα δηλωθέντα περιστατικά εσωτερικών ασθενών (απολύσεις) που αποστέλλονται στη Στατιστική Υπηρεσία από το τμήμα Πληροφορικής του Υπουργείου Υγείας.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

2.1 Εσωτερικοί ασθενείς (Απολύσεις)

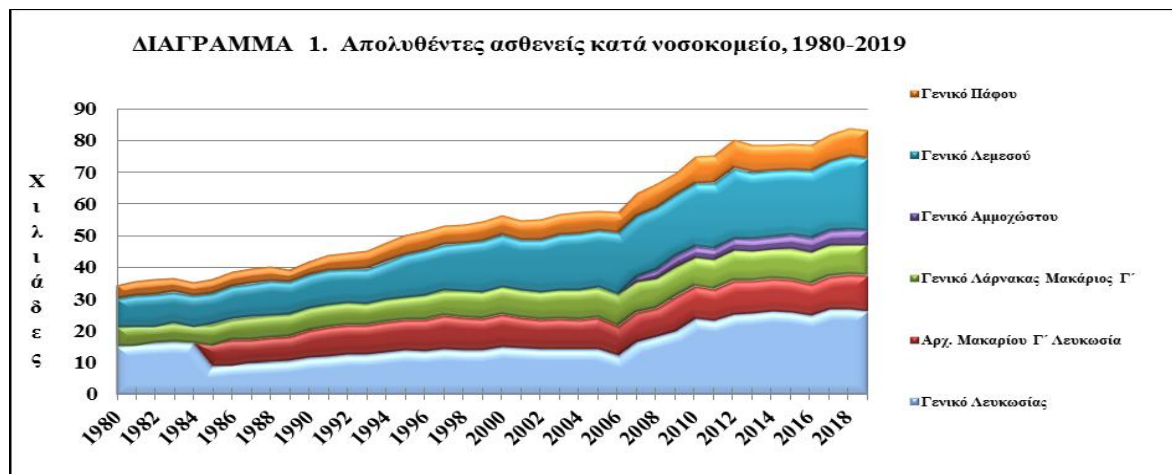
Κατά το 2019, 83.395 ασθενείς νοσηλεύτηκαν και απολύθηκαν από τα γενικά νοσοκομεία, σε σύγκριση με 83.937 το 2018, σημειώνοντας μείωση 0,6%. Επιπρόσθετα 1.287 ασθενείς νοσηλεύτηκαν και απολύθηκαν από τα Αγροτικά Νοσοκομεία Κυπερούνας και Πόλης το 2019 σε σύγκριση με 1.386 το 2018, σημειώνοντας μείωση 7,1%.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι. Απολυθέντες ασθενείς κατά νοσοκομείο, 2017-2019

Νοσοκομείο	2017		2018		2019	
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
ΣΥΝΟΛΟ	83.412	100,0	85.323	100,0	84.682	100,0
Γενικό Λευκωσίας	26.817	32,2	26.810	31,4	26.111	30,8
Αρχ. Μακαρίου Γ΄ Λευκωσία	10.245	12,3	10.920	12,8	11.335	13,4
Γενικό Λάρνακας Μακάριος Γ΄	9.767	11,7	9.307	10,9	9.546	11,3
Γενικό Αμμοχώστου	4.639	5,6	4.893	5,7	4.777	5,6
Γενικό Λεμεσού	21.900	26,3	23.152	27,1	22.722	26,8
Γενικό Πάφου	8.488	10,2	8.855	10,4	8.904	10,5
ΓΕΝΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	81.856	98,1	83.937	98,4	83.395	98,5
ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	1.556	1,9	1.386	1,6	1.287	1,5

Τα νοσοκομεία της Λευκωσίας, της Αμμοχώστου και της Πάφου (συμπ. του Αγροτικού Νοσοκομείου Πόλης) είχαν μεγαλύτερο ποσοστό εσωτερικών ασθενών σε σύγκριση με τον αντίστοιχο πληθυσμό της επαρχίας τους που ήταν 39,0% η Λευκωσία, 5,5% η Αμμόχωστος και 10,7% η Πάφος. Ενώ το Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας Μακάριος Γ΄ είχε μικρότερο ποσοστό εσωτερικών ασθενών από το ποσοστό πληθυσμού τους που ήταν 16,8%. Τα νοσοκομεία της Λεμεσού (συμπ. του Αγροτικού Νοσοκομείου Κυπερούντας) είχαν το ίδιο ποσοστό εσωτερικών ασθενών σε σύγκριση με τον αντίστοιχο πληθυσμό της επαρχίας τους που ήταν 28,0%.

Όσον αφορά στα γενικά νοσοκομεία, κατά το 2019, 31,3% των ασθενών νοσηλεύτηκαν και απολύθηκαν από το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, 13,6% από το Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ Λευκωσία, 11,4% από το Γενικό Λάρνακας Μακάριος Γ΄, 5,7% από το Γενικό Αμμοχώστου, 27,3% από το Γενικό Λεμεσού και 10,7% από το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου. Στα Αγροτικά Νοσοκομεία Κυπερούντας και Πόλης νοσηλεύτηκε το 1,5% του ολικού αριθμού των απολυθέντων ασθενών.

Στα γενικά νοσοκομεία, στο Τμήμα Γενικής Χειρουργικής νοσηλεύτηκαν οι περισσότεροι ασθενείς με ποσοστό 14,6% και ακολουθούν της Παθολογίας με 12,4%, της Παιδιατρικής με 12,2%, της Γυναικολογίας-Μαιευτικής με 9,6%, της Αιματολογίας με 8,9%, της Ορθοπαιδικής με 7,8%, της Καρδιολογίας με 6,4%, της Πνευμονολογίας με 4,2% και στα διάφορα άλλα 23,9%.

Το ποσοστό καταλήψεως κλινών το 2019 για το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας ήταν 88,2%, για το Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ Λευκωσία ήταν 66,0%, για το Γενικό Λάρνακας Μακάριος Γ΄ ήταν 68,0%, για το Γενικό Αμμοχώστου ήταν 70,6%, για το Γενικό Λεμεσού ήταν 82,3% και για το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου ήταν 85,7%. Το ποσοστό καταλήψεως κλινών το 2019 για το Αγροτικό Νοσοκομείο Κυπερούντας ήταν 58,8% ενώ για το Αγροτικό Νοσοκομείο Πόλης ήταν 39,4%.

Ο μέσος όρος παραμονής των ασθενών σε όλα τα γενικά νοσοκομεία ήταν 4,7 μέρες όπως και το 2018. Στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας οι ασθενείς παρέμειναν τον περισσότερο χρόνο, 5,6 μέρες και ακολουθεί το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου με 4,4 μέρες, το Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ Λευκωσίας, το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού και το Γενικό Λάρνακας Μακάριος Γ΄ με 4,3 μέρες και το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου με 4,0 μέρες. Ο μέσος όρος παραμονής των ασθενών στα αγροτικά νοσοκομεία ήταν 7,9 μέρες, ενώ το 2018 ήταν 6,7 μέρες.

ΠΙΝΑΚΑΣ Π. Ποσοστά καταλήψεως κλινών και μέσος όρος παραμονής κατά νοσοκομείο, 2017-2019

Νοσοκομείο	Ποσοστό καταλήψεως κλινών (%)			Μέσος όρος παραμονής (ημέρες)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ΓΕΝΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	75,6	79,5	79,8	4,6	4,7	4,7
Γενικό Λευκωσίας	82,7	87,1	88,2	5,2	5,5	5,6
Αρχ. Μακαρίου Γ΄ Λευκωσία	63,2	65,4	66,0	4,6	4,4	4,3
Γενικό Λάρνακας Μακάριος Γ΄	70,2	66,8	68,0	4,3	4,2	4,3
Γενικό Αμμοχώστου	62,7	71,8	70,6	3,6	4,0	4,0
Γενικό Λεμεσού	77,3	83,9	82,3	4,5	4,3	4,3
Γενικό Πάφου	78,9	83,8	85,7	4,3	4,4	4,4
ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	51,8	49,9	54,6	6,2	6,7	7,9

Οι ασθενείς ηλικίας 75 ετών και άνω καθώς και κάτω του ενός έτους παρουσίασαν τον μεγαλύτερο μέσο όρο παραμονής στα γενικά νοσοκομεία. Η μεγαλύτερη διάρκεια παραμονής στα γενικά νοσοκομεία παρατηρήθηκε για ασθένειες κατά την περιγεννητική περίοδο, καθώς και για διανοητικές διαταραχές και διαταραχές στη συμπεριφορά (13,0 και 12,8 μέρες αντίστοιχα), ασθένειες του μυοσκελετικού συστήματος και του συνδετικού ιστού (6,4 μέρες), ενώ για ασθένειες του κυκλοφορικού συστήματος, του νευρικού συστήματος και τα τραύματα, δηλητηριάσεις και συγκεκριμένα άλλα επακόλουθα από εξωτερικές αιτίες η διάρκεια παραμονής ήταν μικρότερη (6,0 μέρες).

Από τους ασθενείς που απολύθηκαν από τα γενικά και αγροτικά νοσοκομεία 59,6% παρέμειναν για νοσηλεία στα νοσοκομεία μέχρι 3 μέρες, 24,2% από 4-7 μέρες, 10,4% από 8-14 μέρες, 4,2% από 15-30 μέρες και 1,6% 31 μέρες και άνω.

Τα νεοπλάσματα συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό 13,8% των απολυθέντων ασθενών από τα γενικά νοσοκομεία, ακολουθούν οι ασθένειες του κυκλοφορικού συστήματος με 10,2%, τα τραύματα, δηλητηριάσεις και συγκεκριμένα άλλα επακόλουθα από εξωτερικές αιτίες με 9,9%, οι ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος με 9,1% και οι ασθένειες του πεπτικού συστήματος με 8,6%. Όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες συγκεντρώνουν ποσοστό 42,0%, ενώ το «Δε δηλώθηκε» 6,4%.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. Ποσοστό απολυθέντων ασθενών από τα γενικά νοσοκομεία κατά επιλεγμένη κατηγορία ασθενειών, 2017-2019

Κατηγορία ασθενειών	(%)		
	2017	2018	2019
ΟΛΕΣ ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	100,0	100,0	100,0
Νεοπλάσματα	14,5	13,4	13,8
Ασθένειες του κυκλοφορικού συστήματος	9,7	9,6	10,2
Ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος	8,5	8,1	9,1
Ασθένειες του πεπτικού συστήματος	8,9	9,2	8,6
Ασθένειες του ουροποιογεννητικού συστήματος	7,0	7,1	7,1
Κύηση, τοκετός και λοχεία	6,3	6,1	6,0
Τραύματα, δηλητηριάσεις και συγκεκριμένα άλλα επακόλουθα από εξωτερικές αιτίες	9,5	10,3	9,9
Άλλες ασθένειες	30,2	31,0	28,9
Δε δηλώθηκε	5,4	5,2	6,4

Από τους ασθενείς που νοσηλεύτηκαν στα γενικά νοσοκομεία, 53,2% ήταν άνδρες και 46,8% γυναίκες.

Ορισμένες ασθένειες, όπως οι λοιμώδεις και παρασιτικές παρουσιάζονται κυρίως μεταξύ ασθενών μικρής ηλικίας, ενώ άλλες ασθένειες όπως τα νεοπλάσματα, οι ασθένειες των οφθαλμών και εξαρτημάτων και οι ασθένειες του κυκλοφορικού συστήματος παρουσιάζονται στις ομάδες μεγαλύτερων ηλικιών. Ασθένειες του πεπτικού συστήματος, ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος και τραύματα, δηλητηριάσεις και συγκεκριμένα άλλα επακόλουθα από εξωτερικές αιτίες, κατανέμονται ισοδύναμα μεταξύ όλων των ηλικιακών ομάδων.

Η μεγαλύτερη θνησιμότητα παρουσιάζεται μεταξύ των ασθενών ηλικίας 75 ετών και άνω.

2.2 Εγχειρήσεις

Κατά το 2019 πραγματοποιήθηκαν σε όλα τα γενικά νοσοκομεία 34.274 εγχειρήσεις σε εσωτερικούς και εξωτερικούς ασθενείς σε σύγκριση με 34.364 το 2018 σημειώνοντας μείωση 0,3%.

ΠΙΝΑΚΑΣ IV. Εγχειρήσεις κατά νοσοκομείο, 2017-2019

Νοσοκομείο	2017		2018		2019	
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
ΣΥΝΟΛΟ	33.214	100,0	34.364	100,0	34.274	100,0
Γενικό Λευκωσίας	8.480	25,5	9.147	26,6	9.193	26,8
Αρχ. Μακαρίου Γ' Λευκωσίας	7.722	23,2	8.226	23,9	8.084	23,6
Γενικό Λάρνακας Μακάριος Γ'	5.235	15,8	5.018	14,6	4.756	13,9
Γενικό Αμμοχώστου	1.635	4,9	1.493	4,3	1.593	4,6
Γενικό Λεμεσού	6.405	19,3	6.246	18,2	6.641	19,4
Γενικό Πάφου	3.737	11,3	4.234	12,3	4.007	11,7

Το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας είχε το μεγαλύτερο μερίδιο με ποσοστό 26,8% του ολικού αριθμού εγχειρήσεων και ακολουθεί το Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' Λευκωσίας με 23,6%, το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού με 19,4%, το Γενικό Λάρνακας Μακάριος Γ' με 13,9%, το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου με 11,7% και το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου με 4,6%.

ΠΙΝΑΚΑΣ V. Ποσοστό εγχειρήσεων που έγιναν σε εσωτερικούς και εξωτερικούς ασθενείς στα γενικά νοσοκομεία κατά ειδικότητα, 2017-2019

Ειδικότητα	%		
	2017	2018	2019
ΣΥΝΟΛΟ	100,0	100,0	100,0
Γενικής Χειρουργικής	27,3	26,8	25,5
Ορθοπαιδικής	17,6	15,1	15,6
Γυναικολογίας και Μαιευτικής	11,9	12,2	11,7
Οφθαλμολογίας	18,5	18,6	18,4
Ουρολογίας	8,7	10,3	10,9
Άλλες ειδικότητες	16,0	17,0	17,9

Η ειδικότητα με το μεγαλύτερο ποσοστό εγχειρήσεων που έγιναν σε εσωτερικούς και εξωτερικούς ασθενείς ήταν αυτή της γενικής χειρουργικής με 25,5% και ακολουθούν οι

εγχειρήσεις της οφθαλμολογίας με 18,4%, της ορθοπεδικής με 15,6%, της γυναικολογίας και μαιευτικής με 11,7% και οι εγχειρήσεις της ουρολογίας με 10,9%. Όλες οι άλλες ειδικότητες κατέχουν το υπόλοιπο 17,9%.

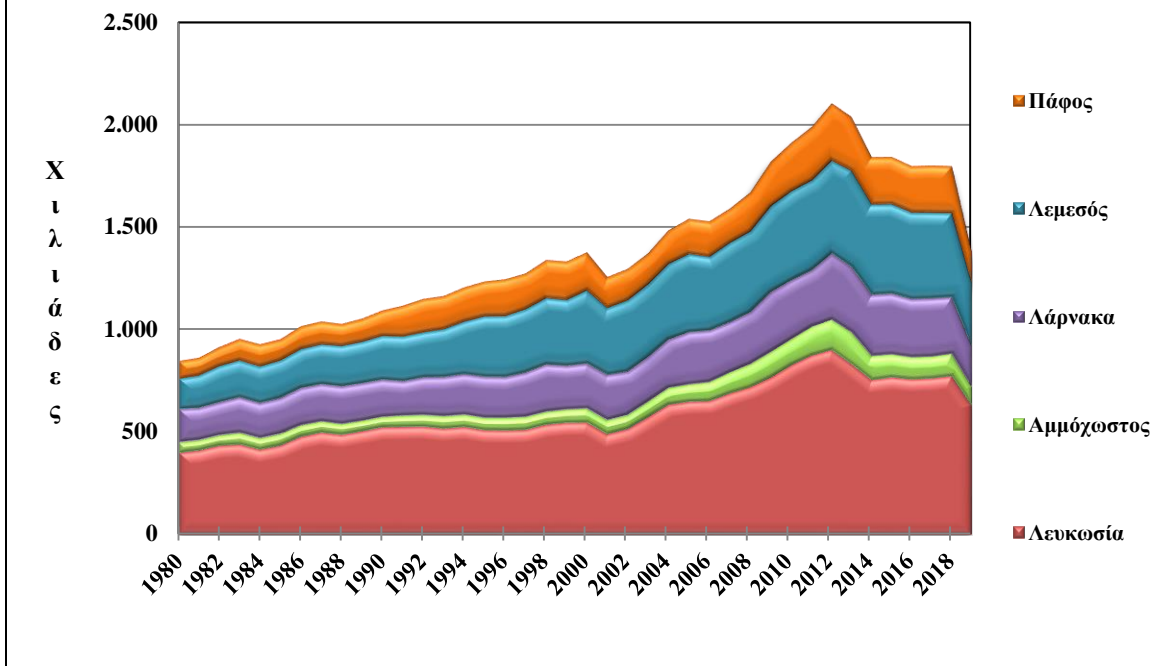
2.3 Επισκέψεις εξωτερικών ασθενών

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, κατά το 2019 άρχισε η σταδιακή εφαρμογή του ΓεΣΥ. Συγκεκριμένα από τον Ιούνιο του 2019 εφαρμόστηκε το ΓεΣΥ σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας. Τα στοιχεία που αφορούν στις επισκέψεις εξωτερικών ασθενών και που παρουσιάζονται σε αυτή την έκθεση αναφέρονται αποκλειστικά στα ιατρικά ιδρύματα του δημόσιου τομέα, τα οποία υπάγονται στον ΟΚΥΠΥ και για τα οποία υπήρχαν στοιχεία για ολόκληρο το 2019. Όπως ήταν αναμενόμενο με την εφαρμογή του ΓεΣΥ παρατηρήθηκε, μείωση των επισκέψεων στα ιατρικά ιδρύματα του δημόσιου τομέα. Λόγω αυτής της αλλαγής στο σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας της Κύπρου, δεν πρέπει να επιχειρείται σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Από το 2019 και μετά υπάρχει διακοπή στη χρονοσειρά των εν λόγω δεδομένων .

Κατά το 2019 πραγματοποιήθηκαν στα εξωτερικά ιατρεία των διαφόρων νοσοκομείων και κέντρων υγείας 1.377.276 επισκέψεις ασθενών. Οι επισκέψεις των εξωτερικών ασθενών στα γενικά νοσοκομεία αντιστοιχούσαν στο 54,7%, στα αγροτικά νοσοκομεία 2,1% και στα κέντρα υγείας 43,2%. Μεταξύ των γενικών νοσοκομείων οι περισσότερες επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν στα εξωτερικά ιατρεία του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας με ποσοστό 26,6% και ακολουθούν του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού με 20,2%, του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου με ποσοστό 17,8%, του Νοσοκομείου Αρχ. Μακαρίου Γ' Λευκωσίας με 14,2%, του Γενικού Νοσοκομείου Μακάριος Γ' Λάρνακας με 12,5% και του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου με 8,7%.

Τα νοσοκομεία και κέντρα υγείας της Λευκωσίας, της Αμμοχώστου και της Πάφου είχαν μεγαλύτερο ποσοστό επισκέψεων εξωτερικών ασθενών σε σύγκριση με τον πληθυσμό της επαρχίας τους που ήταν 39,0%, 5,5% και 10,7% αντίστοιχα. Το αντίθετο συμβαίνει με τα νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας της Λάρνακας και της Λεμεσού που είχαν μικρότερο ποσοστό επισκέψεων εξωτερικών ασθενών σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό πληθυσμού της επαρχίας τους που ήταν 16,8% και 28,0% αντίστοιχα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Επισκέψεις εξωτερικών ασθενών κατά επαρχία, 1980-2019^b
(Όλα τα κυβερνητικά ιατρικά ιδρύματα)

b: Διακοπή στη χρονοσειρά λόγω εισαγωγής του ΓεΣΥ σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας κατά το 2^ο εξάμηνο του 2019.

Όσον αφορά στην ειδικότητα, από τις επισκέψεις των εξωτερικών ασθενών στα γενικά και αγροτικά νοσοκομεία, ποσοστό 10,2% αφορούσε επισκέψεις στη Γενική Ιατρική, 10,0% στην Ειδική Παθολογία, 9,5% στη Γυναικολογία-Μαιευτική, 8,8% στην Καρδιολογία, 8,1% στην Παιδιατρική, 7,6% στην Ορθοπαιδική, ενώ το υπόλοιπο 45,8% αφορούσε άλλες ειδικότητες.

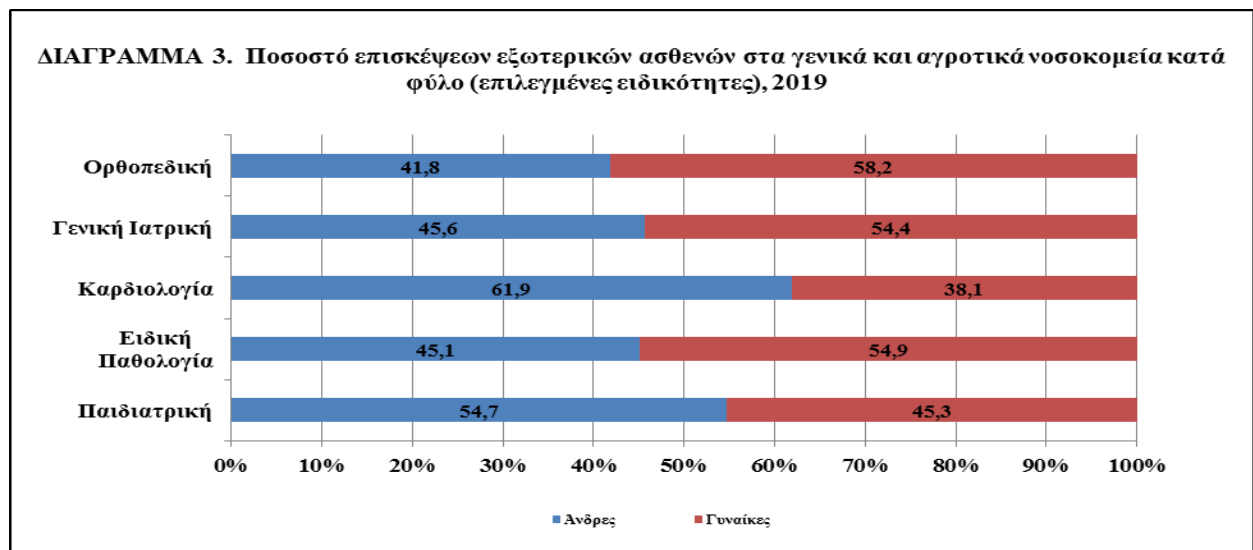
ΠΙΝΑΚΑΣ VI. Ποσοστό επισκέψεων εξωτερικών ασθενών στα γενικά και αγροτικά νοσοκομεία κατά ειδικότητα, 2017-2019

Ειδικότητα	%		
	2017	2018	2019 ^b
ΣΥΝΟΛΟ	100,0	100,0	100,0
Γενική Ιατρική	15,6	15,1	10,2
Καρδιολογία	8,7	8,5	8,8
Ειδική Παθολογία	10,6	10,5	10,0
Παιδιατρική	8,9	8,8	8,1
Γυναικολογία - Μαιευτική	8,1	8,1	9,5
Ορθοπαιδική	7,5	7,6	7,6
Άλλες	40,6	41,4	45,8

b: Διακοπή στη χρονοσειρά λόγω εισαγωγής του ΓεΣΥ σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας κατά το 2^ο εξάμηνο του 2019.

Από τον ολικό αριθμό των επισκέψεων των εξωτερικών ασθενών στα νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας, ποσοστό 48,1% ήταν ηλικίας 65 χρόνων και άνω, 27,1% ηλικίας 45-64 χρόνων, 19,0% 15-44 χρόνων και 5,8% ηλικίας κάτω των 15 χρόνων.

Οι επισκέψεις των γυναικών ασθενών στα εξωτερικά ιατρεία των γενικών και αγροτικών νοσοκομείων ήταν κατά πολύ περισσότερες από αυτές των ανδρών με ποσοστό 53,8% έναντι 46,2% αντίστοιχα. Τα ποσοστά αυτά διαφοροποιούνται ανάλογα με την ειδικότητα. Για παράδειγμα, περισσότεροι άνδρες με ποσοστό 61,9% έχουν επισκεφθεί το τμήμα καρδιολογίας, σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό γυναικών που ήταν 38,1%. Σε άλλες ειδικότητες οι γυναίκες ασθενείς παρουσιάζουν ψηλότερα ποσοστά επισκέψεων σε σχέση με τους άνδρες.

Οι επισκέψεις στα Τμήματα Πρώτων Βοηθειών των γενικών νοσοκομείων το 2019 ήταν 249.851 σε σύγκριση με 269.620 το 2018, σημειώνοντας μείωση 7,3%.

Οι περισσότερες επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν στο Τμήμα Πρώτων Βοηθειών του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας 28,0% και ακολουθούν το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού 24,3%, το Γενικό Νοσοκομείο Μακάριος Γ' Λάρνακας 19,9%, το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου με 14,7% και το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου με 13,1%.

Το 2019 έγιναν 92.093 οδοντιατρικές επισκέψεις σε σύγκριση με 102.784 το 2018. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν και την κινητή οδοντιατρική μονάδα.

2.4 Νοσοκομειακές κλίνες

Κατά το 2019 ο συνολικός αριθμός των νοσοκομειακών κλινών ήταν 2.905. Από αυτές 1.500 λειτουργούσαν στον δημόσιο τομέα (1.355 στα γενικά νοσοκομεία, 51 στα αγροτικά νοσοκομεία και 94 στο Νοσοκομείο Ψυχικής Υγείας) και 1.405 στον ιδιωτικό τομέα. Οι αριθμοί αυτοί δεν περιλαμβάνουν τις κλίνες των Πρώτων Βοηθειών, της Αιμοκάθαρσης και της Θαλασσαιμίας.

Ο αριθμός ατόμων ανά νοσοκομειακή κλίνη υπολογίστηκε σε 303 το 2019, ενώ το 2018 σε 299. Τόσο το 2019 όσο και το 2018, ο αριθμός νοσοκομειακών κλινών ανά νοσοκόμο παρέμεινε σταθερός σε 0,6.

2.5 Προσωπικό

2.5.1 Ιατρικό προσωπικό

Ο αριθμός των ιατρών το 2019 ανήλθε στους 3.780 σε σύγκριση με 3.557 το 2018. Ο δημόσιος τομέας αριθμούσε 971 ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων ή ποσοστό 25,7% και ο ιδιωτικός τομέας 2.809 ή ποσοστό 74,3%. Ο αριθμός ατόμων ανά ιατρό ήταν 233 για το 2019 και 245 για το 2018.

Οι οδοντίατροι αυξηθήκαν από 965 το 2018 στους 1001 το 2019. Ο δημόσιος τομέας απασχολούσε 42 οδοντίατρος και ο ιδιωτικός τομέας 959. Ο αριθμός ατόμων ανά οδοντίατρο υπολογίστηκε σε 880 το 2019 συγκριτικά με 902 το 2018.

2.5.2 Νοσηλευτικό προσωπικό

Κατά το 2019, 3.477 νοσηλευτές διαφόρων βαθμίδων απασχολούνται στον δημόσιο τομέα και 1.474 στον ιδιωτικό τομέα, σε σύγκριση με 3.462 και 1.408 αντίστοιχα το 2018. Ο αριθμός των ατόμων ανά νοσηλευτή ήταν 184 το 2019 όπως και το 2018.

2.6 Δαπάνες υπηρεσιών υγείας

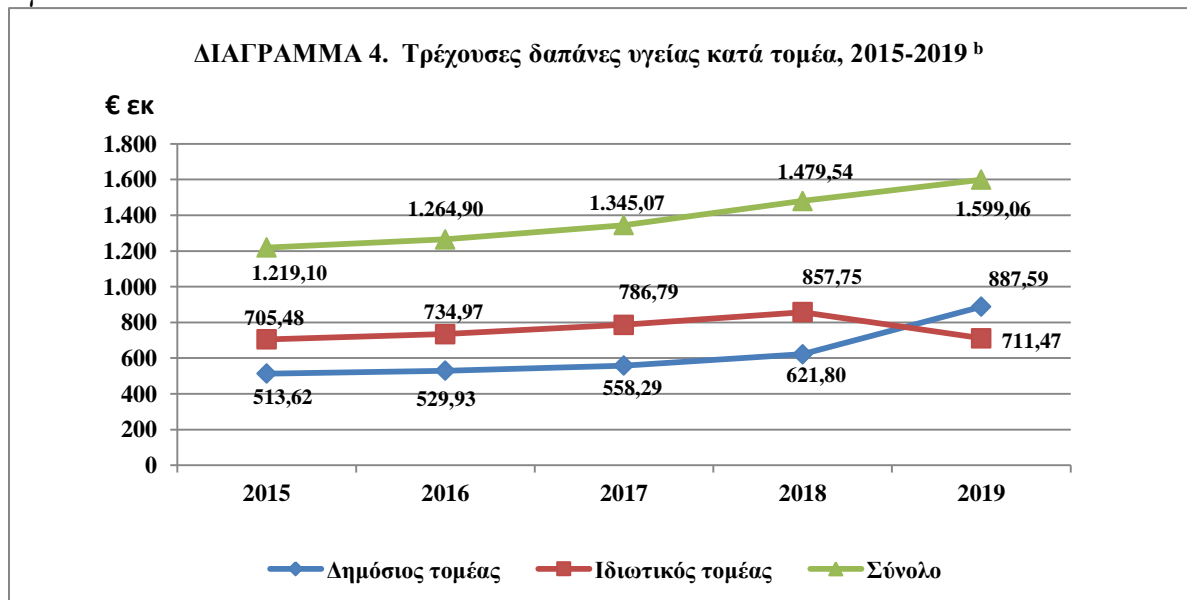
Η ανάλυση των δαπανών υπηρεσιών υγείας έγινε βάσει της μεθοδολογίας που προτείνεται από τη Eurostat και συγκεκριμένα του εγχειριδίου των Οικονομικών Λογαριασμών Υγείας (SHA2011). Οι συνολικές δαπάνες υγείας προκύπτουν από το άθροισμα των τρεχουσών δαπανών και των κεφαλαιουχικών δαπανών.

2.6.1 Συνολικές και τρέχουσες δαπάνες υπηρεσιών υγείας

Οι συνολικές δαπάνες υπηρεσιών υγείας για το 2019 υπολογίστηκαν στα €1.655,06 εκ. από τα οποία €919,09 εκ. αφορούσαν δαπάνες του δημόσιου τομέα και €735,97 εκ. του ιδιωτικού τομέα. Οι συνολικές δαπάνες για την υγεία ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) για το 2019 ήταν 7,1%, όπως και το 2018.

Οι τρέχουσες δαπάνες υπηρεσιών υγείας (δεν περιλαμβάνονται οι κεφαλαιουχικές δαπάνες) για το 2019 υπολογίστηκαν στα €1.599,06 εκ. από τα οποία €887,59 εκ. αφορούσαν δαπάνες του δημόσιου τομέα και €711,47 εκ. του ιδιωτικού τομέα. Οι τρέχουσες δαπάνες για την υγεία ως ποσοστό του ΑΕΠ ήταν για το 2019 6,9%, ενώ για το 2018 ήταν 6,8%.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά το 2019, λόγω της εφαρμογής του ΓεΣΥ σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας, παρατηρήθηκε αύξηση στις δαπάνες του δημόσιου τομέα για την υγεία.

b: Διακοπή στη χρονοσειρά λόγω εισαγωγής του ΓεΣΥ σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας κατά το 2^ο εξάμηνο του 2019.

2.6.2 Συστήματα χρηματοδότησης

Κατά το 2019, 55,5% των τρεχουσών δαπανών για την υγεία πληρώθηκαν από τα κρατικά συστήματα χρηματοδότησης και τα υποχρεωτικά συστήματα ασφάλισης υγείας (ΓεΣΥ) κατέχοντας το μεγαλύτερο μερίδιο στη χρηματοδότηση της υγείας. Ακολουθούν οι άμεσες πληρωμές από τα νοικοκυριά με ποσοστό 32,1%, ενώ τα εθελοντικά συστήματα κατέχουν μερίδιο 12,4% (εθελοντικά συστήματα ασφάλισης υγείας και συστήματα χρηματοδότησης από μη κερδοσκοπικά ιδρύματα).

2.6.3 Λειτουργίες υγειονομικής περίθαλψης

Κατά το 2019, 64,7% των τρεχουσών δαπανών για την υγεία δόθηκε για θεραπεία και αποκατάσταση, 15,2% για ιατρικά προϊόντα (φάρμακα και ιατρικός εξοπλισμός), 11,7% για βοηθητικές υπηρεσίες (ιατρικά και διαγνωστικά εργαστήρια), 4,3% για μακροχρόνια περίθαλψη, 3,0% για τη διαχείριση και χρηματοδότηση των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και 1,1% για πρόληψη.

2.6.4 Πάροχοι υγειονομικής περίθαλψης

Όσον αφορά στους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης, ποσοστό 44,4% των τρεχουσών δαπανών υγείας αφορά στα νοσοκομεία, 27,7% στα εξωτερικά ιατρεία (περιλαμβάνεται η κατ'οίκον περίθαλψη), 12,4% σε εμπόρους λιανικής πώλησης και λοιπούς προμηθευτές ιατρικών προϊόντων, 8,0% σε βοηθητικές υπηρεσίες (ιατρικά και διαγνωστικά εργαστήρια), 3,0% στους παρόχους διαχείρισης και χρηματοδότησης των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης, 2,3% σε παρόχους του εξωτερικού, 1,7% σε καταλύματα οικιακής μακροχρόνιας περίθαλψης και το υπόλοιπο 0,5% στους παρόχους προληπτικής αγωγής.

2.7 Θάνατοι κατά αιτία θανάτου

Κατά το 2019 έχουν καταγραφεί 6.392 θάνατοι κατοίκων Κύπρου και επισκεπτών, οι οποίοι συνέβηκαν στην Κύπρο. Ποσοστό 53,1% των θανάτων αφορούν άνδρες ενώ ποσοστό 46,9% αφορούν γυναίκες. Οι κυριότερες αιτίες θανάτου ήταν οι ασθένειες του κυκλοφορικού συστήματος (27,4%), τα νεοπλάσματα (23,7%), οι ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος (10,3%), οι ασθένειες των ενδοκρινών αδένων, της θρέψης και του μεταβολισμού (7,2%), καθώς και τα τραύματα και δηλητηριάσεις από εξωτερικές αιτίες (5,7%). Οι υπόλοιπες αιτίες θανάτου ακολουθούν με χαμηλότερα ποσοστά.

3. ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ

Εσωτερικός ασθενής: Είναι το πρόσωπο το οποίο έχει περάσει όλες τις διαδικασίες για εισαγωγή σ' ένα από τα γενικά/αγροτικά νοσοκομεία και για το οποίο έχει ετοιμαστεί “Φάκελος Ασθενή”, παρέμεινε δε στο νοσοκομείο για περίθαλψη τουλάχιστον μια νύχτα ή εισήχθη και απολύθηκε την ίδια μέρα.

Απόλυση: Είναι η συμπλήρωση μιας περιόδου ιατρικής φροντίδας σαν εσωτερικός ασθενής, ανεξάρτητα του αν ο ασθενής επέστρεψε σπίτι, εστάλη σε άλλο νοσοκομείο, έφυγε ενάντια σε ιατρική συμβουλή ή απεβίωσε.

Εγχείρηση: Είναι οποιαδήποτε θεραπευτική ή μεγάλη διαγνωστική επέμβαση η οποία απαιτεί τη χρήση χειρουργικών εργαλείων ή χειρισμού μέρους του σώματος και γενικά λαμβάνει χώρα κάτω από συνθήκες χειρουργείου.

Επίσκεψη εξωτερικού ασθενή: Είναι η επίσκεψη ασθενή σε ένα τμήμα των εξωτερικών ιατρείων.

Ποσοστό καταλήψεως κλινών: Αντιπροσωπεύει τον αριθμό ημερών νοσηλείας για ένα συγκεκριμένο χρόνο εκφραζόμενο σαν ποσοστό του ολικού αριθμού ημερών νοσηλείας που θα εξασφαλιζέτο, υποθέτοντας ότι όλες οι κλίνες θα ήταν κατειλημμένες κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου χρόνου.

4. ΠΗΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Αυτή η έκθεση βασίζεται σε στοιχεία που συλλέγονται από τα γενικά νοσοκομεία, ειδικά νοσοκομεία, αγροτικά νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας του δημόσιου τομέα, τα οποία υπάρχουν στον ΟΚΥπΥ από τον Ιούνιο 2019.

4.1 Εσωτερικοί ασθενείς (Απολύσεις)

Στοιχεία για τους ασθενείς που εισάγονται για θεραπεία και απολύονται από τα κυβερνητικά νοσοκομεία (απολύσεις) συλλέγονται σε ηλεκτρονική μορφή από όλα τα νοσοκομεία. Όλα τα στοιχεία αποστέλλονται στη Στατιστική Υπηρεσία σε μορφή μικροδεδομένων και η επεξεργασία, ανάλυση και πινακοποίηση τους γίνεται από Λειτουργούς της Υπηρεσίας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα στοιχεία αναφέρονται στις απολύσεις ασθενών από τα νοσοκομεία και όχι σε αριθμό ασθενών. Αυτό σημαίνει ότι ένας ασθενής μπορεί να εισήχθη για νοσηλεία και να απολύθηκε περισσότερες από μια φορές κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Από το 2011 και μετά, η κωδικοποίηση των ασθενειών γίνεται εξολοκλήρου από νοσηλευτές στα νοσοκομεία. Πριν το 2011, η κωδικοποίηση των ασθενειών γινόταν από προσωπικό της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Είναι απαραίτητο να σημειωθούν επίσης τα ακόλουθα:

- Για κάθε απόλυση λαμβάνεται υπόψη μόνο το τμήμα από το οποίο απολύθηκε ο ασθενής και όχι κάθε ενδιάμεσο τμήμα από το οποίο μπορεί να πέρασε κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του.
- Όλες οι μέρες νοσηλείας καταλογίζονται στο τμήμα από το οποίο έγινε η απόλυση, ανεξάρτητα αν κατά την παραμονή του στο νοσοκομείο έμεινε και σε άλλα τμήματα.
- Η ανάλυση των στοιχείων βασίζεται μόνο στη διάγνωση κατά την απόλυση του ασθενούς από το νοσοκομείο.
- Περιλαμβάνονται όλες οι απολύσεις που έγιναν κατά το έτος αναφοράς.
- Για κάθε απόλυση λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός αριθμός ημερών νοσηλείας, ανεξάρτητα από το αν κάποιες μέρες αναφέρονται σε προηγούμενο έτος από το έτος αναφοράς.
- Οι ημέρες για τις οποίες ένας ασθενής φεύγει με άδεια από το νοσοκομείο και κατά τις οποίες γίνεται κράτηση του κρεβατιού, περιλαμβάνονται στον συνολικό αριθμό ημερών νοσηλείας.

4.2 Εγχειρήσεις

Όσον αφορά στις εγχειρήσεις, στους πίνακες Γ1-Γ4 παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός εγχειρήσεων που έγιναν σε εσωτερικούς και εξωτερικούς ασθενείς κατά ειδικότητα, όπως προκύπτουν από τα συνοπτικά στοιχεία που αποστέλλονται από τα νοσοκομεία. Οι πίνακες Γ5-Γ7 παρουσιάζουν συγκεκριμένες χειρουργικές διαδικασίες, όπως προκύπτουν από την κωδικοποίηση που γίνεται στα νοσοκομεία, βάσει της διεθνούς ταξινόμησης ICD9-CM.

4.3 Επισκέψεις εξωτερικών ασθενών

Από το 2010, τα στοιχεία για τις επισκέψεις των εξωτερικών ασθενών στα γενικά και αγροτικά νοσοκομεία αποστέλλονται στη Στατιστική Υπηρεσία από τα νοσοκομεία σε ηλεκτρονική μορφή για επεξεργασία και ανάλυση. Επομένως, σε αντίθεση με προηγούμενες χρονιές, οι στατιστικές δεν βασίζονται σε δείγμα αλλά στο σύνολο των επισκέψεων εξωτερικών ασθενών στα γενικά και αγροτικά νοσοκομεία. Επισκέψεις που παρουσίαζαν προβλήματα, π.χ. άνδρες στο γυναικολογικό ή ενήλικες στο παιδιατρικό, κλπ θεωρήθηκαν προβληματικές, δεν λήφθηκαν υπόψη καθόλου παρά μόνο κατά την αναγωγή των «μη προβληματικών» επισκέψεων στο σύνολο.

Λόγω της εισαγωγής του ΓεΣΥ κατά τον Ιούνιο 2019, για τον καταρτισμό των στοιχείων για τις επισκέψεις των εξωτερικών ασθενών, εκτός από το μηχανογραφικό σύστημα των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας, στοιχεία λήφθηκαν και από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ). Συγκεκριμένα, για την περίοδο Ιουνίου – Δεκεμβρίου 2019

χρησιμοποιήθηκαν οι επισκέψεις εξωτερικών ασθενών στα ιατρικά κέντρα που υπάγονται στον ΟΚΥΠΥ όπως καταγράφηκαν στο σύστημα του ΟΑΥ. Για την περίοδο Ιανουαρίου – Μαΐου 2019, για τα ιατρικά κέντρα που διέθεταν μηχανογραφικό σύστημα χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία που είχαν καταγραφεί στο σύστημα, ενώ για κάποια κέντρα υγείας που δεν διέθεταν μηχανογραφικό σύστημα, έγινε εκτίμηση ως εξής: Υπολογίστηκε κατά ειδικότητα η ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων του 2018 σε κέντρα υγείας με και χωρίς μηχανογραφικό σύστημα και ακολούθησε αναγωγή των στοιχείων του 2019 στο σύνολο των επισκέψεων για όλα τα κέντρα υγείας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα κέντρα υγείας που πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ διέθεταν μηχανογραφικό σύστημα είναι τα ακόλουθα: Κ.Υ Αγλαντζιάς, Λακατάμιας, Έγκωμης, Καϊμακλίου, Στροβόλου, Αγίου Δομετίου, Κλήρου, Παλαιχωρίου, Ανθούπολης, Λατσιών, Τσερίου, Αυγόρου, Ορμήδειας, Κοφίνου, Παλαιό Νοσοκομείο Λάρνακας, Λινόπετρας και Παλαιό Νοσοκομείο Λεμεσού.

Στην παρούσα έκθεση περιλαμβάνονται στοιχεία μόνο για τις επισκέψεις εξωτερικών ασθενών που έγιναν σε παρόχους υπηρεσιών υγείας που υπάγονται στον ΟΚΥΠΥ.

5. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ

5.1 Ασθένειες

Η κωδικοποίηση των ασθενειών των εσωτερικών και εξωτερικών ασθενών γίνεται σύμφωνα με τη Διεθνή Στατιστική Ταξινόμηση των Ασθενειών και Σχετικών Προβλημάτων Υγείας της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Δέκατη Αναθεώρηση, ICD-10) σε επίπεδο τριψήφιων κατηγοριών. Τα στοιχεία πινακοποιούνται σύμφωνα με τα 21 Κεφάλαια και τον κατάλογο πινακοποίησης για νοσηρότητα (298 ασθένειες).

5.2 Εγχειρήσεις

Οι εγχειρήσεις κωδικοποιούνται σύμφωνα με τη Διεθνή Στατιστική Ταξινόμηση των Επεμβάσεων, Κλινική Τροποποίηση, της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας(ICD9-CM). Τα στοιχεία πινακοποιούνται σύμφωνα με τον κατάλογο των επιλεγμένων χειρουργικών διαδικασιών όπως προτείνεται από την Eurostat.

6. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΣΥΜΒΟΛΩΝ

n.a.	Μη εφαρμόσιμο/Δεν ισχύει
...	Μη διαθέσιμα στοιχεία
0	Μηδέν ή μικρότερο από τη μισή μονάδα
(000'ς)	Χιλιάδες
€(εκ.)	Εκατομμύρια ευρώ
περιλ.	Περιλαμβανομένου
συνεχ.	Συνεχίζεται / συνέχεια
p	Προκαταρκτικά στοιχεία
e	Εκτίμηση
r	Αναθεωρημένα στοιχεία
b	Διακοπή χρονοσειράς

7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Όλοι οι αναλυτικοί πίνακες που αφορούν στις Στατιστικές Υγείας και Νοσοκομείων 2019 διατίθενται στα σχετικά αρχεία Excel, στις ενότητες που παρατίθενται πιο κάτω, στον ιστότοπο της Στατιστικής Υπηρεσίας, στον πιο κάτω σύνδεσμο:

<https://www.cystat.gov.cy/el/KeyFiguresList?s=38>

A. Συνοπτικοί Πίνακες

B. Εσωτερικοί ασθενείς

Γ. Εγχειρήσεις

Δ. Επισκέψεις εξωτερικών ασθενών

E. Παραϊατρικές υπηρεσίες και υπηρεσίες μητρότητας και ευημερίας παιδιού

ΣΤ. Προσωπικό υγείας

Z. Δαπάνες υπηρεσιών υγείας

H. Θάνατοι κατά αιτία θανάτου και φύλο